

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Uppdrag till Stockholms universitet att utvärdera etableringsreformen för vissa nyanlända invandrare

Regeringens beslut

Stockholms universitet ges i uppdrag att utvärdera effekterna av reformen för nyanlända invandrades arbetsmarknadsetablering som träder i kraft den 1 december 2010.

Stockholms universitet ska inom ramen för uppdraget utvärdera hur reformen har påverkat vissa nyanlända invandrades möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och därvid särskilt beakta kvinnornas situation.

Arbetsförmedlingen har ett huvudansvar för att bygga upp och förvalta system för handläggning av de nyanländas aktiviteter. Uppgifter från dessa system är grunden för den statistik som används för myndighetens löpande uppföljning samt vid utvärderingen av verksamheten. Även data från Migrationsverket är av vikt i sammanhanget. Stockholms universitet ska samråda med Arbetsförmedlingen och Migrationsverket vid utvärderingen.

Utvärderingen bör baseras dels på individdata från register som Statistiska centralbyrån (SCB) samlar in, dels på uppgifter från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. I registren kan både de nyanlända som omfattas av reformen och en jämförelsegrupp identifieras. Jämförelsegruppen består av nyanlända som deltar i introduktionsinsatser enligt det regelverk som gäller före ikraftträdandet av reformen för nyanlända invandrades arbetsmarknadsetablering. Registerdata från SCB kommer att finnas tillgängliga för forskare med två års eftersläpning.

En delrapport om effekterna under de första två åren efter reformens ikraftträdande ska överlämnas till Regeringskansliet senast den 15 april 2015.

En slutrapport om effekterna av reformen för nyanlända invandrares arbetsmarknadsetablering ska överlämnas till Regeringskansliet senast den 15 april 2016.

För uppdragets genomförande ska Stockholms universitet erhålla totalt 1 700 000 kronor. Medlen betalas ut av Regeringskansliet (Integrations- och jämställdhetsdepartementet) mot faktura. Stockholms universitet får fakturera högst 400 000 kronor i anslutning till projektstart. Därefter får Stockholms universitet fakturera högst 200 000 kronor per år under åren 2011 - 2015. Resten av medlen får faktureras efter leverans av slutrapporten, dock senast den 15 maj 2016. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 13, anslaget 1:1 Integrationsåtgärder, anslagspost 2 uppföljning och utvärdering.

Skälen för regeringens beslut

Med reformen ”Nyanlända invandrares arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd” vill regeringen påskynda etableringen i arbets- och samhällslivet för nyanlända invandrare. En snabbare etablering ska åstadkommas genom att förstärka incitamenten att ta ett arbete och delta i arbetsförberedande insatser. En effektiv etableringskedja ska skapas genom klarare och tydligare ansvarsförhållanden för olika aktörer så att nyanländas kompetens bättre tas tillvara.

Kommunen har hittills haft ansvar för det som kallas introduktion för nyanlända. Introduktionen för nyanlända är olika i olika delar av landet. Kommunerna har till exempel själva bestämt om de ska betala ut introduktionsersättning eller ekonomiskt bistånd (socialbidrag) till nyanlända som deltar i introduktionen. Kommunerna har också beslutat om ersättningens storlek.

Reformen som träder ikraft den 1 december 2010 innebär bland annat följande förändringar:

- Arbetsförmedlingen får ett samordnande ansvar för etableringsinsatserna istället för kommunerna.
- En ny ersättning, som är lika för alla oberoende var i landet man bor, införs och utgår vid aktivt deltagande i etableringsinsatser.
- En ny aktör – etableringslots – införs för att stödja den nyanlände under etableringsperioden.
- Nyanlända som har en etableringsplan ska erbjudas att delta i samhällsorientering.

Varje nyanländ ska utifrån sina egna förutsättningar få professionellt stöd för att så snabbt som möjligt lära sig svenska, komma i arbete och klara sin egen försörjning samt ta del av de rättigheter och skyldigheter som gäller i Sverige.

Syftet med en effektutvärdering är att undersöka om de förändringar som reformen innebär har haft en positiv effekt på nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Frågan är om sannolikheten för nyanlända att efter genomgången etableringsprogram ha ett jobb är högre än vad den skulle ha varit om de istället deltagit i den typ av introduktionsprogram som kommunerna nu erbjuder.

På regeringens vägnar

Erik Ullenhag

Åsa Olli Segendorf

Kopia till:
Finansdepartementet/BA
Justitiedepartementet/SIM
Utbildningsdepartementet/UH, F
Arbetsmarknadsdepartementet/A
Migrationsverket
Arbetsförmedlingen
Sveriges Kommuner och Landsting